

Bilaga 4 Till Vattentjänstplanen granskningsversion 2024-06-25

SAMRÅDSREDOGÖRELSE KARLSKRONA VATTENTJÄNSTPLAN

INLEDNING

Planförslaget har upprättats i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster §6 a-d.

Samrådsredogörelsen innehåller en redovisning av de synpunkter som inkommit under samrådstiden och kommunens ställningstagande och/eller kommentar till synpunkterna.

GENOMFÖRANDE AV SAMRÅD

Förslag till vattentjänstplanen upprättades under 2023. Plansamrådet pågick under perioden 2024-03-22 – 2024-05-06. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen.

Samrådsförslaget har redovisats vid två fysiska möten. Det ena mötet hölls i Sturköskolan den 11 april 2024 med fokus på Tjurkö. Det andra mötet var av generell karaktär och riktade sig till samtliga kommuninvånare. Detta möte hölls i Karlskrona kommunhus den 22 april 2024. Dessutom hölls ett digitalt möte via Microsoft Teams den 18 april 2024, även detta med fokus på Tjurkö.

Under samrådstiden har samrådsförslaget funnits tillgängligt på Karlskrona kommuns websida, [Vattentjänstplan - Karlskrona.se](https://www.karlskrona.se/vattentjanstplan). Under samrådstiden har det på webbsidan lagts upp "frågor och svar" där kommunen besvarat många av de vanligaste frågorna som ställts under samrådet. Ett dokument med dessa frågor och svar samlade finns bilagt samrådsredogörelsen, se Bilaga 1.

REVIDERING EFTER SAMRÅD

Efter samrådet har en revidering gjorts av vattentjänstplanen som har uppdaterats med följande:

- Kompletterande stycke gällande brandvattenförsörjning på sidan 11.
- Förtydligande om kommunens långsiktiga plan avseende allmän VA-försörjning, se sidan 13.
- Förtydligande om risk för påverkan vid skyfall på kommunala reningsverk på sidan 25.

SAMMANFATTNING AV YTTRANDEN

Under samrådstiden har följande remissinstanser och medborgare yttrat sig och lämnat synpunkter.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Östra Blekinges räddningstjänst

Räddningstjänsten anser att vattentjänstplanen ska innehålla principer för brandvattenvattenförsörjning eftersom detta är en del av systemet för dricksvatten. Utöver tillgången på släckvatten anser räddningstjänsten att planen ska omfatta hantering av förorenat släckvatten. I yttrandet kommenteras också översvämningar och att räddningstjänsten är positiv till de föreslagna åtgärderna.

Kommentar

Karlskrona kommun ansvarar för brandvattenförsörjning. Frågan beaktas vid framtagandet av nya detaljplaner och anses inte vara en del av vattentjänstplanen. Den allmänna vattenanläggningen dimensioneras och byggs när det är förenligt med dess huvudsakliga ändamål (dricksvattenförsörjning) också för andra allmänna ändamål så som brandvattenförsörjning.

Skanova AB

Skanova önskar tillträde till anläggningar för att säkerställa drift av telekommunikation.

Kommentar

Vattentjänstplanen omfattar inte specifikt några sådana anläggningar.

Lantmäteriet

Lantmäteriet avstår från att lämna synpunkter på vattentjänstplanen då de saknar lagstadgad skyldighet att granska.

Försvarmakten

Försvarmakten avstår från att lämna synpunkter.

Region Blekinge

Regionen lämnar följande synpunkter på planen; mer information önskas om vilken befolkningsökning som planen utgår ifrån och hur vattenleverans ska ske till denna, hur kommunen säkerställer att dricksvattnet är av god kvalitet, riskanalys av följdfeffekt från skyfall så som spridning av föroreningar, bräddning, översvämning vid bebyggelse, strömvabrott och erosion, riskanalys och åtgärder avseende påverkan på dag-, spill- och dricksvatten på grund av klimatförändringar. I sitt yttrande framför regionen också att de önskar en plan gällande förnysetakt och underhåll för ledningsnät samt vatten- och avloppsreningsverk i vattentjänstplanen.

Kommentar:

I syfte med att hålla vattentjänstplanen kort och koncist beskrivs befolkningsökning översiktligt och hänvisning till Karlskrona kommuns översiktsplan där befolkningsökningen beskrivs ytterligare. Politiskt mål är att befolkningen ska öka och det finns planer för hur dessa ska förses med dricksvatten.

Kommunala vattenverk används inte där det finns risk för saltvattenintrång, fokus är att leverera vatten med god kvalitet. Saltvatteninträngning är däremot en aspekt för enskilda brunnar vilket är en aspekt som har tagits med i bedömningen av områden i VA-utbyggnadsplanen.

Vattentjänstplanen har kompletterats med information om hur kommunen har gjort en långsiktig planering för vattentjänster.

Trafikverket

Trafikverket har inga synpunkter på vattentjänstplanen men vill framföra följande kommentarer; skyfalls- och dagvattenhantering får inte innebära att avrinningen ökar till diken och trummor utmed den statliga infrastrukturen utan detta ska hanteras i detaljplaneprocessen samt om nya

ledningsarbete behöver göras inom Trafikverkets vägområde ska ledningsägare ansöka om tillstånd hos Trafikverket.

Kommentar:

Karlskrona kommun tar till sig av synpunkterna och noterar dessa.

Länsstyrelsen Blekinge

Länsstyrelsen bedömer att fastställande och genomförande av vattentjänstplanen inte bedöms medföra en risk för betydande miljöpåverkan men det kan ändras om planen konkretiseras. Dessutom krävs miljöutredningar för respektive åtgärd/projekt som ska utföras.

Vidare framför myndigheten att det saknas en fullständig redovisning av VA-situationen i kommunen och en koppling mellan åtgärder som ska göras och behovet av dem samt hur samtliga reningsverk och vattenverk påverkas av skyfall och klimatförändringar.

Gällande klimatanpassning och dricksvatten anser Länsstyrelsen att det saknar information om hur Karlskrona kommun ska jobba med att säkerställa de allmänna vattentjänsterna vid en längre torrperiod. Ytterligare en aspekt är att Lyckebyån är det vattenskyddsområde som visar upp flest antal förorenade områden som kan komma att påverkas av klimatförändringar. Länsstyrelsen framför också att havsnivåhöjningen påverkar dagvattennätet och att det behöver anpassas till kommande förutsättningar.

Länsstyrelsen nämner i sitt yttrande flera positiva aspekter med planen så som kopplingen till vattenförvaltningen, bedömningen av riskerna kring Koholmens reningsverk och att planen har en koppling till översiktsplanen.

Kommentar:

I vattentjänstplanen har Karlskrona kommun medvetet valt att inte beskriva befintliga VA-anläggningar och dess status. Det bedöms vara en säkerhetsrisk och något som inte ska finnas i offentliga dokument. Däremot har vattentjänstplanen kompletterats med en övergripande beskrivning av nuvarande VA-situation i kommunen.

Angående risk för torra och hur detta ska hanteras har vattentjänstplanen med en långsiktig plan för VA-anläggningar, däribland att komplettera vattenförsörjningen med ett avsaltningsverk som skulle ge redundans avseende vattenförsörjning.

Bedömning har gjorts av hur kommunens reningsverk påverkas av skyfall och klimatförändringar med slutsatsen att endast Koholmens reningsverk påverkas.

Strategiska dokument kommer att uppdateras regelbundet eller vid behov.

Kommunala nämnder, bolag, förvaltningar och förbund

Ronneby kommun

Kommunen har inga synpunkter på föreslagen plan.

Privatpersoner

JS

JS meddelar efter samrådsmötet att han som fastboende på Tjurkö är positivt inställd till kommunalt vatten och avlopp.

Kommentar

Karlskrona kommun tackar för den positiva kommentaren.

AP och MP

Paret bor vid Djupasund som enligt VA-utbyggnadsplanen inte ska byggas ut med kommunalt VA. Vid ett vattenprov 2018 hade de otjänligt dricksvatten och har idag sommarvatten till tomtgränsen. Paret önskar kommunal VA-försörjning eller åtminstone sommarvatten indraget i huset.

Kommentar

I Djupasund finns ett sommarvattennät och det är inte tillåtet att det dras in i huset. Även om området idag inte anses vara prioriterat tar kommunen tar till sig av synpunkterna och de beaktas i kommande projektering. Om kommunen inte har alternativ att göra det kan ni tillsammans med andra fastighetsägare själva bygga ut ledningsnät och anslutna till kommunalt vatten med avtal.

RG

RG har invändningar gällande att ansluta Kroksjö Udde till det kommunala VA-nätet. Metoden för att bedöma området anser RG ska ifrågasättas och framför att området idag endast har 7 eller 8 permanenta invånare och resten är semesterhus som sällan hyrs ut. Då det blir en ekonomisk belastning för kommunens invånare att ansluta till kommunalt VA så är inte planen ekonomiskt genomförbar samt att behöva betala för tjänster som inte kommer användas är orättvist. I miljökonsekvensbeskrivningen saknas beaktning av den ekologiska påverkan som den planerade expansionen kan ha.

Kommentar

Kroksjö Udde har bedömts som ett utredningsområde vilket kommer att vidare utredas för att kunna bedöma om det finns behov av att förse området med kommunalt VA. En del av utredningen kan vara att se över den faktiska belastningen, men nuvarande användning av fastigheterna är inte en bedömningsgrund då ändrad användning kan ske utan kommunens påverkan.

Vattentjänstplanen är baserad på kommunens skyldighet att inrätta allmän VA-försörjning. De ekonomiska aspekterna omfattas inte av vattentjänstplanen utan det är själva ansvarsfrågan som utreds.

Om kommunalt VA kommer att anläggas i området kommer miljöaspekterna att bedömas i det specifika fallet och de ekologiska aspekterna kommer att vara en del av denna bedömning.

GL och VI

GL och VI meddelar att de nyligen har anlagt en ny avloppsanläggning, att de har egen dricksvattenbrunn och därför vill de inte ansluta till det kommunala VA-nätet. De ifrågasätter också att de är de enda i Karsabäck som har fått information om samrådet.

Kommentar

I samrådsutskick gjordes utskicket brett till alla fastighetsägare i eller i närheten av områden som berörs av de föreslagna VA-utbyggnadsområdena. Er fastighet är inte aktuell för allmän VA-försörjning utan ligger utanför den sammanlagda bebyggelsen.

AL

AL framför synpunkter om att idag sker en utbyggnad av hans avlopp och att deras område planeras att omfattas av kommunalt avlopp 2035-2040 vilket blir dubbelkostnad.

Kommentar

En dålig avloppsanläggning bör hanteras omedelbart för att minimera risken för påverkan på människors hälsa och miljö. Kommunens tidsangivelse är en uppskattning och när en fastighet ansluts till kommunalt VA löses befintliga enskilda avloppsanläggningar in av kommunen efter en åldersavskrivning med 10 % per år.

MT

MT framför att hon är positiv till utbyggnaden av kommunalt VA och att det medför en mer levande skärgård. Hon redogör för att hon idag har en egen brunn som vid provtagning visat på ej tjänligt vatten och att det kan bero på fastigheter med bristande rening av avloppsvatten, samt att det finns problem med järn i dricksvattnet på Tjurkö.

Kommentar:

Din positiva kommentar noteras och vi tackar för den.

JEK och HK

JEK och HK har anlagt en ny avloppsanläggning under mars/april 2023, inför detta tog de kontakt med kommunen som svarade att det inte fanns planer på att anlägga kommunalt VA på Tjurkö norra. Att sedan tvingas anslutas till kommunalt VA anser de orsakar dem en stor ekonomisk skada. De önskar också en kompletterande miljökonsekvensbeskrivning gällande etablering av ett villaområde på Tjurkö norra.

Kommentar

Då Lag om allmänna vattentjänster (2006:412) har uppdateras har det återigen blivit aktuellt att se över VA-försörjningen i Karlskrona kommun. En översyn har därför gjorts av områden som kan vara aktuellt för VA-utbyggnad och att förses med kommunalt VA. Tjurkö är ett sådant område där det finns en ambition om utökad bebyggelse och det finns ett politiskt intresse att lyfta Tjurkö. Förutsättningarna är annorlunda jämfört vid den tidigare bedömningen.

Det är olyckligt att ni hamnat i kläm och har åtgärdat er avloppsanläggning. Detta kommer att hanteras enligt gällande regelverk och kommunen löser in befintliga enskilda avloppsanläggningar med en åldersavskrivning med 10 % per år. Detta kommer att hanteras enligt regelverket och nedan:

Gällande miljökonsekvensbeskrivning för inrättade av detaljplan för att kunna bygga bostäder så ingår att en miljökonsekvensbeskrivning görs i planprocessen.

IM

IM beskriver att vid en genomgång av avloppsanläggningen till hans fastighet 2001 så godkändes den av miljöinspektör. Fastigheten förses med vatten från en gemensamhetsanläggning med totalt 9 fastigheter, vattnet är av mycket hög kvalitet och med god tillgång. Om de tvingas anslutas till kommunalt VA kommer de vara tvungna att sälja fastigheten.

Kommentar

Förutsättningar och regelverk för avloppsanläggningar har ändrats sedan 2001 och en avloppsanläggning som var godkänd då kanske inte är godkänd idag enligt nu gällande förutsättningar. Kommunen har möjlighet att hjälpa fastighetsägare som har svårt att lösa ekonomin för VA-anslutning enligt gällande system.

IA och UA

IA och UA framför i sitt yttrande förbättringsförslag för samrådsmöten gällande högtalare, visuell presentation samt innehåll i presentation. De undrar också om det har gjorts någon intresseundersökning om att bo på Tjurkö, om andra alternativ än kommunalt VA har övervägts exempelvis vacuum-toaletter som dessutom bekostas av fastighetsägare, samt om det finns någon kostnadsuppskattning och om kommunen behöver låna för kostnaderna för utbyggnad.

Kommentar

I översiktsplanen har Karlskrona kommun pekat ut Tjurkö som ett område där befolkningsutveckling ska ske. För att detta ska vara möjligt utan att riskera att människors hälsa eller miljö påverkas krävs ett utbyggt kommunalt VA. Oavsett om befolkningen ökar finns det ett krav på att bygga ut allmän VA-försörjning. Med enskilda lösningar kvarstår en del av problematiken och kommunen hanterar inte enskilda lösningar utan bygger ut ledningsnät för rening i reningsverk.

BE

BE har följande synpunkter; att förse hela Tjurkö med bara en vattentäkt känns osäkert i ett samhälle där samhällsviktiga funktioner hotas av krig och sabotage från främmande makt, kommunalt vatten medför ett ökat slöseri av boende och kommunen bör informera om att omvandla avlopp till gödsel och jordförbättring, att det är orimligt att samtliga hus på Tjurkö omvandlas till åretruntboende. BE framförde också önskemål att bygga en tappkran för dricksvatten vid Herrgårdens båthamn.

Kommentar

Vattentjänstplanen hanterar primärt kommunens ansvar för VA-försörjning. Hur abonnenter ska förse med dricksvatten vid händelse av kris hanteras i nödvattenplan och inte i vattentjänstplanen. Samtliga hus på Tjurkö kommer förmodligen inte att nyttjas som permanentboende men det är väsentligt att ta höjd för en befolkningsökning.

PM

PM överklagar planen utifrån formella principer. Han ifrågasätter varför han som medborgare inte har fått information om planen samt önskar få ta del av de domar som det hänvisas till i Vattentjänstplanen.

Kommentar

Då planen i detta skede är ute på samråd kan den inte överklagas. Syftet med samrådet är att samla in synpunkter på planen från kommunmedborgare, Vattentjänstplanen har kommunicerats på bland annat kommunens hemsida. De domar som PE önskar få ta del av har skickats över.

OL och BL

OL och BL framför i sitt yttrande på vattentjänstplanen frågor gällande att ersätta många små avloppsanläggningar med ett gemensamt reningsverk. Genom att ersätta små avloppsanläggningar med ett avloppsreningsverk försvinner redundansen. Det finns också risker med ett centralt reningsverk vid Oskarsvärn och att detta kan påverkas vid havsnivåhöjning och skyfall. Miljöbelastningen ökar också vid ett centralt reningsverk då det renade avloppsvattnet leds till havet.

OL och BL frågar också om risken för terrorhot har beaktats i vattentjänstplanen.

Vidare i yttrandet ställs frågor om vattenkvaliteten vid Lyckebyån och om det är korrekt att ersätta fungerande brunnar på Tjurkö med detta vatten. Underlag om provtagning och inspektioner saknas i utredningen och slutsatser är enligt OL och BL baserade på antaganden. De undrar också över en ökad exploatering och infrastrukturen på Tjurkö samt att kostnaden för VA-utbyggnaden belastar fritidshusboenden.

Kommentar

Vid händelse av kris finns en nödvattenplan för hur abonnenter ska förses med dricksvatten, oavsett antalet abonnenter. Som en del av nödvattenplanen finns det redundans genom att flera vattenverk är anslutna till varandra.

Gällande översvämningsrisk för kommunala reningsverk har detta beaktats i vattentjänstplanen. I ett reningsverk är reningsgrad på avloppsvatten hög jämfört med små avloppsanläggningar. Bräddningar förekommer men sällan.

Den analys som har gjorts för att identifiera områden där kommunen har en skyldighet att bygga ut VA baseras på antaganden om bland annat antal boende men också andra parametrar såsom avstånd till ytvatten och jordart. En sammanvägd bedömning av dessa parametrar visar att för Tjurkö bedöms ett ansvar finnas för att lösa en kommunala VA-försörjning.

BILAGA 1 FRÅGOR OCH SVAR

Nedan redovisas den sammanställning av frågor och svar som publicerades på kommunens hemsida under samrådstiden, efter samrådsmöten som genomfördes i april 2024.

Frågan står som rubrik och kommunens svar i löpande text.

Jag har en ny anläggning för mitt enskilda vatten och avlopp, vad ska jag göra med den anläggningen?

När fastigheten i ett beslutet verksamhetsområde ansluter sig till kommunalt VA löses befintliga enskilda anläggningar in av kommunen, efter en åldersavskrivning med 10 % per år.

Är det stopp för kommunalt avlopp i de områden som inte är identifierade som §6?

§6 betyder utanför ringarna i samrådsversionen av vattentjänstplanen.

Där det inte är identifierat att kommunen har skyldighet att ordna avlopp kan det ändå vara möjligt att koppla på ytterligare fastigheter. Det är beroende av resultatet av vidare utredningar och kan bli föremål för enskilda överenskommelser.

När vet jag om jag får ha kvar en befintlig anläggning för enskilt avlopp?

Efter inrättat verksamhetsområde och utbyggt ledningsnät till tomtgräns ges skälig respittid för påkoppling. Därefter inspekteras kvarvarande anläggningar. De som då uppfyller kraven kan behållas i funktion.

Hur mycket får jag betalt för min anläggning för enskilt vatten och avlopp vid byte?

Kommunen betalar inlösen enligt lagstiftning, vilket är investeringskostnad minus 10 % per år i åldersavskrivning. Det är endast kostnader du har kvitton på som ersätts upp till motsvarande gällande VA-taxa.

Har ni tittat på belastningen från fastigheterna?

Ja, i analysen finns två scenarion, både utifrån dagens folkbokföring och utifrån ett schablontal ifall samtliga fastigheter nyttjas av en "standardfamilj".

Vad har ingått i analysen av läget?

Både rena data, till exempel befolkningstäthet och jordartskartering, men också erfarenhetsbaserad kunskap.

Alla har inte möjlighet att gå på ett samrådsmöte, hur ska alla kunna tycka till?

Alla medborgare har möjlighet att ta del av förslaget och lämna sina synpunkter. Synpunkter lämnas skriftligt till Karlskrona kommun, Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, 371 83 Karlskrona eller via e-post till samhallsbyggnadsforvaltningen@karlskrona.se senast den 6 maj 2024.

I början av samrådstiden fick fastighetsägare som kan komma att påverkas av den nya vattentjänstplanen ett utskick med information om att vattentjänstplanen är ute på samråd. Informationen har även publicerats på karlskrona.se och i lokaltidningarna.

Kan jag välja att ansluta bara avlopp?

Ja, det går bra att ansluta bara avlopp. Däremot går det inte att ansluta bara vatten, utan alternativen är bara avlopp eller både vatten och avlopp.

Det finns ett reningsverk på Tjurkö, kan det användas?

Nej, det reningsverket togs ur drift 1998.

Vad kostar det att ansluta sig?

En normal anslutning kostar år 2024 ca 230 – 250 tkr. Taxan beslutas av kommunfullmäktige varje år. Nu gällande taxemodell ger utrymme för kommunen att besluta om tilläggskostnader. Den faktiska kostnaden för fastigheterna på Tjurkö kommer att klarläggas genom politiska beslut, parallellt med en framtida projekteringsfas. Detta då det är först i samband med projekteringen kommunen kan få en säker samlad kostnadsbild.

Har kommunen planerat för ny bebyggelse på Tjurkö så som läget är idag?

I den nyligen färdigställda översiktsplanen för Karlskrona kommun finns området Store Lycke på Tjurkö. Ett arbete för att starta en detaljplaneprocess pågår nu.

Tappkran (sommarvatten) finns vid Djupasund, går det att ansluta till tomtgräns?

Sommarvatten kan beviljas utanför kommunalt verksamhetsområde efter individuell prövning där kommunalt vattenledningsnät finns.

Krävs det en pumpstation vid tomtgränsen, och betalas den i så fall av fastighetsägaren?

Troligtvis kommer det att byggas ett tryckavloppssystem som kräver villapumpstationer på varje fastighet. Pumpstationer och elskåp ingår i anläggningsavgiften men får installeras av en entreprenör som fastighetsägaren anlitar i samband med att ledningen dras in i huset. Pumpstationen bekostar kommunen.

Varför är inte södra sidan av Tjurkö med, utan bara norra?

En del områden på södra halvan av Tjurkö är med, men inte hela. På norra sidan av Tjurkö är det många hus som är relativt tätt samlade samtidigt som jordmånen är mycket mager och svår att infiltrera i, vilket gör problematiken allvarligare på den sidan av ön än på södra. Därför är förslaget att utreda och åtgärda södra sidan i ett senare skede.

Är det bara för den nya bebyggelsen på norra sidan av Tjurkö som man vill bygga ut VA?

Nej, även den befintliga bebyggelsen behöver anslutas till kommunalt VA.

När måste jag betala för anslutning?

När det finns en upprättad förbindelsepunkt och fastighetsägaren är meddelad om den upprättade förbindelsepunkten.

Varför kan kommunen inte bygga ut kommunalt VA på hela Tjurkö på en gång?

Det är en praktisk och ekonomisk fråga då det blir stora störningar på grund av arbetet och en stor kostnad med allt berg som behöver sprängas.

Vad händer med mig som har ett nybyggt avlopp?

I ett beslutat verksamhetsområde löses befintliga anläggningar in av kommunen, efter en åldersavskrivning med 10 % per år. Endast kostnader du har kvitto på ersätts.

Varför börjar arbetet på norra Tjurkö och hur lång tid tar det innan det kommer till södra?

Problematiken bedöms vara störst på norra Tjurkö och därför prioriteras det högst. Vattentjänstplanen innehåller ett förslag på tidplan även för de södra delarna av Tjurkö.

Varför behöver kommunen lägga ut ledningar för kommunalt vatten och avlopp, räcker det med en tank?

Slutna tankar måste tömmas regelbundet av slambilen och allt innehåll körs med lastbil till ett reningsverk. Transporterna har en negativ miljöpåverkan. Avlopp för bad- disk- och tvättvatten kan inte ledas till en sluten tank då det blir för stora volymer. Kommunalt vatten och avlopp är en hållbar långsiktig lösning.

Hur görs det med miljöbedömningar i nya verksamhetsområden?

Efter inrättat verksamhetsområde och utbyggt ledningsnät till tomtgräns ges skälig respittid för påkoppling. Därefter inspekteras kvarvarande anläggningar. De anläggningar som då uppfyller kraven kan behållas i funktions. Miljöbedömningarna görs individuellt utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Varför tar det så lång tid att få VA utbyggt, även om jag vill ha det så snabbt som möjligt?

Först ska det tas politiska beslut om verksamhetsområde. Därefter ska det projekteras och markåtkomst krävs genom lantmäteriförrättning. Investeringsstillstånd, upphandling av entreprenad och slutligen byggnation av VA-anläggningen. En optimistisk tidsplan är fyra till fem år.